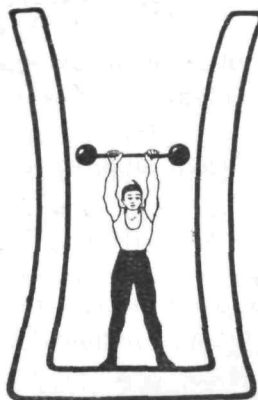




IVO TROŠT:

Mi bomo klali!



si me poznajo, da sem najbolj jezična od vseh sedmih Rdeličevih otrok; najstarejša pa nisem, vendar vem, da bomo tudi pri nas klali, prav kmalu ga bomo klali, kakor lani in predlanskim in še prej. O, vse pomnim še prav dobro. Rdeličeva Danica ni tako pozabljiva, kakor bi nekateri radi. Še moja starejša sestra Mara, ki nosi židane rute, me zmerja, da sem živa pratika, ki vse ve in tudi vse pove. Zato me je že večkrat pohvalila mami in gospodični v šoli, da govorim resnico. A še nikdo drugi me ni pohvalil; raje so me zasmehovali in topli. Moj brat Jože je kradel očetu smodke, jaz tedaj še nisem hodila v šolo, sem ga pa videla in zatožila. Oh, komaj sem mu ušla, da me ni zgrabil in zagnal ob tla. Je zelo močan naš Jože.

Moja najstarejša sestra Francka je lani polizala na Binkoštno nedeljo jutro z mleka smetano. Tudi meni je dala pokusit, pa sem le povedela mami, ki je trdila, da se mi pozna laž na nosku. Mene je pa sestra zmerjala potem, da vse verjamem in da sem najbolj jezična, kar nas je Rdeličevih možkih in ženskih. Govorila sem pa le resnico radi smetane, o laži in nosku pa nisem govorila. Zato lahko tudi rečem, da bomo pri nas klali. Raditega ne bom nič manj jezična. Naj pa bom. Če se s tem zamerim vsem ali nikomur.

Nože nam je nabrusil Rezjan Pepo. Veste: Pepo je ostal v sosednji vasi še ono leto, ko se ni mogel vrniti v Italijo v začetku vojne z Lahi. Najbrž se je tudi bal. Lah ni bil nikoli dober vojak; je preboječ, premalo pogumen; tako meni moj oče. O moj oče je služil cesarja zdržema sedem let in sedem mesecev, pa se ni nič bal Lahov. No mi se tudi nič ne bojimo Rezjana. Prišel je s sinom Matijčkom, ki hodi z menoj v isto šolo, pa je prašal, če bo kaj treba nabrusiti — škarje, britve, nože — Mati mu je izročila nože, pa sta šla brusit kar na naš brus. Nerodno ga je obračal Matijček. A brus je okrogel, pa sta le nabrusila orodje, da ne bo prešiča preveč bolelo. Pa saj nima duše, zato ga tudi ne boli. Cvilil že, ko mu izpušča klavec kri, a pozneje ne čuti nič več. Saj nima duše. Zato ima pa tako dobre klobase in ocvirke!

Stric Marko je oni dan stopal mimo hiše in trdil, da si mora ogledati našo „zverino.“ Všeč mu je bil prešič v hlevu in stric je prikimal zadovoljno, da se bo veliko naevrlo in stopilo. Mene je podražil, da bom morala držati pujsa za rep, ko mu bo ta izpuščal kri. Za glavo bo do-



volj stric Marko, noge bosta pa držala oče in Jože, ki je močan, da se ga bojim še danes radi zaradi tistih smodk, ki jih je vzel-pa res, prav zares. Naša Mara bo mešala kri v kotličku, da se ne strdi; jaz bom pa nati-hem štela do dvajset in trideset, če bo treba, dokler se prešič ne bo več oglasil. Potem izpustila rep in pojdem pogledat h glavi, če me še vidi. Prej ne smem, zakaj meni bi se prešič gotovo smilil, pa bi ne mogel — no — poginiti. To ve stric Marko, stari klavec. Jaz pa tudi vem, da sem prešiču dostikrat dajala ostankov jedil in sadnih koščic, ki jih je hrustal kot bi trl orehe. Zato že sedaj ne maram več pogledati prešiča, dokler ne zdahne pod nožem strica Marka. Ko bo mižal pujsek in me ne bo več videl, bo pa vse opravljeno.

O, ne še vse! Še polovica ne, klobase bomo delali potem, klobase. Saj prešič ne bo več živ, pa ne bo vedel, da jih imam jaz tako rada. Gotovo ne bo mogel znati, da so njegove, saj nima duše. Prav nič ne bo čutil, ko ga bodo drli in rezali. Pri nas klavec odere prešiču kožo. Gori v hribih, kjer je doma naša mama, pa osmodijo ščetine s slamo, ki jo zažgo. Meni bi ne bile vseč klobase, ki bi dišale, mhm! smrdele po smoli. Morda bi celo ocvirki.

Tudi črev ne hodim jaz prat. To imata izvršiti Mara in Francka. Materi pa pomagam držati voziček, ki bo skozi njega polnil klavec čreva s krvjo in ocvirki in štupo. Oh, tedaj že tako lepo diši po klobasah. Prešič pa nič več ne ve, kaj se je zgodilo. Saj leži na kosih osoljen v čebru in polit s česnovko.

Mhm! Ta tudi ne diši lepo. A mi otroci se tedaj že gnetemo okolu ognjišča vsi na straži, da klobase ne zbeže iz kotla po verigi iznad ognja v dimnik. Bog varuj! Kaka škoda! Stric Marko trdi, da zna tako narediti. Morda je pa le res. Nobeden ga ni še videl. Upam, da prav letos tudi ne priklíče tolike nesreče pod našo streho. Saj dobi za svoje delo pošteno plačilo: dve črni, dve beli in srebrno, še raje papirnato kronco, potem pobaše svoje orodje, se umije in zažge tobak, pa zbogom domov.

Mi se primaknemo bliže klobasam, ki niso splezale skozi dimnik, marveč jih je mati več naložila v ponev, kjer se že kuhane lepo peko, cvro in cviliijo, da jaz že komaj požiram sline, oh, pa tudi drugi.

Zato se veselim vselej ob misli, da bomo tudi mi klali prav zares in prav kmalu. In nič se ne bojim, če me bodo spet zmerjali, da sem živa pratika, da sem jezična in da vse verjamem. O, ne, ne! Rdeličeva Danica ve samo resnico: mi bomo klali, pa bomo!

